

જાણી મુદ્રા

ધીન્યુ પારસી નાટક મંડળી

રૌશને ઈસ્લામ

નાટકનો ટુંકસાર તથા ગાયનો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મી. કે. મી. સીનોર.

ધી ન્યુ પારસી નાટક મંડળીના માલિક-મુરત.

હાલ મુકામ પ્રીન્સેસ થીએટર.

આવૃત્તિ ૧ લી

પ્રત ૧૦૦૦

મર્વે હકો સ્વીધીન છે.

સને ૧૯૨૬

૧-ખપાટીઆ ચકલા પર આવેલા ધી ન્યુ મમાયાર પ્રી.
પ્રેસમા અંગ્રેજીવાળ પરાગજી દેસાઈએ છાપી.

કીમત ચાર આના.

રૌશનૈ ઈસ્લામ

નાટકનો પુર્વવૃત્તાંત.

જ્યારે ગરનાતામાં બુતપરસ્ત ધર્મ ચાલી રહ્યો હતો, તે વખતે ત્યાં શમઉનશાહ કરીને એ બાદશાહ રાજ્ય શોગબતો હતો, તે જાતે બુતપરસ્ત ધર્મ પાળતો હતો, આ વખતે શહેનશાહના દરબારમાં શાહનો બચઉન નામે વજીર હતો, તેનું અસલી નામ ટટોનર હતું, પણ હાલ તે પોતાનું ખરું નામ છુપાવી બચઉનને નામે ઓળખાતો હતો. કારણ કે તેના બાપને કંઈ વાંક માટે શાહે કતલ કર્યો હતો તેથી તે શાહ ઉપર બાપનું વેર લેવાને માટે આવ્યો હતો. એક વખત શહેનશાહ પોતાના શહેરનાં બુતખાનામાં ગયો તે વખતે તેની સાથે તેની ખુબસુરત શાહઝાદી નામે મલકા પણ હતી, મલકા એક શુદ્ધ મુસ્લીમ દાંષ બુતોને રીઝદો કર્યો નહિ, ત્યારે તેનો બાપ તથા સર્વ તે બુતખાનાના પુબરીઝા તેની ઉપર ગુસ્સે થાય છે અહીંથી આપણે આ નાટક શરૂ થાય છે.

મંત્રિક:-ખી નય પા. ના. મં.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૧૬૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રૌશને વસ્ત્રાન

વિષય ૬૩૬૮:૨-૪ ૬૬૮

જાહેર નોંધણી

અનાથ શુદ્ધ

પાત્રો.

૧૩૫૩૬
વિધાપીઠ
અમદાવાદ
ગિરનારી કોપીરાઈટ

શમઉનશાહ શાહે ગજાતા
શાહબાદ જહીર .. શમઉનકા બેટા

અયઉન શાહ શમઉનકા વજીર
હુમસી નર ૧ એ સી ૧૨ મા ૧૨ મસખ વજીરકા મસખ ૧૨
પાલુમ મજહુમ અય મસખ પેશવા
દીલગરખાં ૧. ૧ એ ૧ સરદાર, હુમસી મસખ મેન, મનમ વજીરકા મસખાન

જગી મીરગત ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

૫-૭૭ }
મજાગી } ૧૦૦ ૨૦ ૩૦ ૪૦ ૫૦ ૬૦ ૭૦ ૮૦ ૯૦ ૧૦૦

અનાથશાહબાદ જહીર } ૧૦૦ ૨૦ ૩૦ ૪૦ ૫૦ ૬૦ ૭૦ ૮૦ ૯૦ ૧૦૦
જગી મીરગત } ૧૦૦ ૨૦ ૩૦ ૪૦ ૫૦ ૬૦ ૭૦ ૮૦ ૯૦ ૧૦૦
૫-૭૭ } ૧૦૦ ૨૦ ૩૦ ૪૦ ૫૦ ૬૦ ૭૦ ૮૦ ૯૦ ૧૦૦

કીમત

શાહબાદી મસખ ૧૦૦ શમઉનકા મસખ
શમઉનકા મસખ ૧૦૦ ૧૦૦ શીરગતી મસખ
શાહબાદી મસખ } ૧૦૦ શીરગતી મસખ
શમઉનકા મસખ } ૧૦૦ શીરગતી મસખ

૧ મસખ અલાવા પાનોમેન્ટ મેમ્બર, ૩૦૦ જાત પાંગર
કાચ, સુશી સિપાક ૧૦૦૨૦ વગર

જનાભે ખુદ

રૌશને ઇસ્લામ

નાટકનો ટુંકસાર

બાળ પહેલા-સીન પહેલા.

ઇમાન તથા શયતાનની પાતાની તાકાત વીણે તકરાર,
પ્રવેશ ૨ જે — જુતખાના મુલમ અથ અમરો પ્રેશના નામે
પાલુમ પાતાની દેવીઆની બાળી કરી નજર આવે છે ત્યાં
ચોપલા સમજન શાહ અને તેની મેળી મહાની જુતખાના,
આવવાની ખર આપે છે બાળ સમજન શાહ તથા તેની બની
મલકા બાવુ, શાહ નિતે ગાંઠી કરે છે પછી મલકા એક
શુદ્ધ મુન્ન મહોર તમ કરના ચાગના ત્યાં બાળ બાળ બની વચ્ચે
મજબુતી નામ મલકા એક પાંચ ના પ્રાપ્ત નીકા કરવા ના
કહે છે આ કહે છે કે —

—: શ્લોક:—

જુદા બે હથ જદા વેલ જુતના ને નાહી જતા
ખાલ પાક હથ હી મે ને મના ના નાહી શતા
મુન્ન ન જગદી અપે હથ વાહ અધા હો નાંદ શકતા
કરે મીડા જુતોદો મળ કબી થ હો નાહી મના
મીડાગી ખાકમે એક દીન દેખના મળ મના તલબોસે
કબીનર મુક નાહી શકતા હથ હન મીડી કે પુતલોસ,

બાદચાહુ વધારે ગુસ્સે થવું, મલકાને કાગડો માર, મલ-
કાના શ્રાવણ જુતખાનાનું ની જવું અને ખુદાનરનું બહેર થવું.

પ્રવે ૩ જે — મકાને જરીકમીરજા, અદીશી નોકર બજબુ
હિતથા મજબુત આવવું, બાદ જરીકમીરજા આવવું, બજબુ તથા
મજબુતે મહન સાદે દગવાનો હુકમ. બજબુ મજબુત જવું, બાદ
પાતાની લકડી રાહત જમાની આવવું, જરીકમીરજા તેને રાતની
મહેશીલને માટે તૈયારી કરવા કહેવું.

પ્રવેશ ૪ મો—અયઉન વજર પોતાની બહાદુરીના ઉદ્વાર કહાડી રહ્યો છે, ત્યાં તેના સાથીઓનું આવવું, શહેનશાહનું ખૂન કરવાના ઇરાદાની તેમની સાથે મસલત, બાદ દોસ્તાનું જવું, અયઉન પોતાનાં આ કામથી ખુશ થતો જાય છે.

પ્રવેશ ૫ મો—શમઉનશાહ તથા મજહબી પાલમિન્ટનો દેખાવ, બાદ મલકાને મજહબી તોહીનની સજા દેવાનો ઇરાવ. પોલુસ પોતાની દેવીઓને ખુદા મનાવવાની તકરાર કરે છે પણ ખુદા પરસ્ત મલકા તેનો ઇનકાર કરી બોધ આપે છે કે:—

જીસને તુમકો અપને હાથસે બનાયા ઓર જનસા મોલી અતા ફરમાયા, જીસને તુમકો, દીલ, દીમાગ, અક્લ, હોશ જોશ દીયા અય કુત્તમે બદતર ઇનસાનો આજ તુમને ઉસે દીલસે ભુલાદીયા.

પોલુસનું વધારે ગુસ્સે થવું, ત્યાં શમઉનશાહના ખેટા જહીરનું અચાનક આવવું બાદ જહીર સાથે મજહબી તકરાર ખુદા પરસ્ત જહીર તેનો ઇનકાર કરે છે અને કહે છે કે:—

લાખલા અનત હય છુતો પર ઓર તુમહારે નામ પર,
જનો દીલસે હો ગયા કુરબાન મય ઇસ્લામ પર.

બાદ મલકાને ફાંસીની સજાનો ઇરાવ, ખુદા પરસ્તને બચાવ રહેમ દીલ ખુદા તૈયારજ છે, જમીનનું ફાટવું, તથા ફરીસ્તાનું નજર આવવું. પોલુસ તેમજ સર્વ છુત પરસ્તોનું ગભરાવું.

પ્રવેશ ૬ મો—દખ્તી સરદાર ખુદા પાસે પોતાના ગુન્હાની માફી ચાહતો નજરે આવે છે, મલકાને મદદ કરવાનો ઇરાવ, બાદ કસમ ખાય છે કે,

મય અર્થમસ કોમકો સરકએ દુન્યાસે મીટાદુંગા ઓર ઇરજા-મકા સીકા જમાદુંગા,

પ્રવેશ ૭ મો—જળજી તથા મજનુનું આવવું, મજહીસે સુફયાની તૈયારી, કબાલનું આવવું, બાદ કબાલનું ગાયન સમજ મજહસમાં ધમાલ.

પ્રવેશ ૮ મો—ખવાખમાહ-અયઉનવજર પોતાના દુષ્ટ સાથીઓ સાથે શાહનું ખૂન કરવાની મસલત કરી રહ્યો છે, બાદ એક સાથીનું ખૂબી કે ખૂનનો આરોપ કાણુપર મુકવો, મલકાપર બાપના ખૂનનો

આરોપ મુકાબો કરાવે મરી સાથીઓનું જવું, બાદ સંબંધિતસાથ નીકળ્યા પહેલે નજર આવે છે, મુજબ સાહેબું ખૂન, સોરો પુકામ્મ મલકા તથા જહીરનું આવવું, બાદ બચેલ તથા સાથીઓનું નીચી મલકા તથા જહીરને કેદ

રૂપ સીન.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧ હો—ખોદનાક જંગલ, શાહજાદા જહીરને કતલ કરવાન માટે જંગલમાં બે જહાદોનું લાવવું, અયાનક સરદાર હયાનીનું આવવું, ખુદાપુરત સાહજાદાનો બચાવ, હબસી સરદારને કાથે જબાદ શીનાર.

પ્રવેશ ૨ જે—બચેલ વજર, પોતાનાં બળ ઉપર ઉસ્તવાર રહી પોતાનાં કૃત્યથી પ્રભાતો નજર આવે છે, રાજગાદી પશુ પોતાના હાથમાં લેવાનો વિચાર મલકાને શીનાર કરવાનો દરાવ.

પ્રવેશ ૩ જે—અયાનક પહાડની ગુફામાં દીલદારખાં ડાકુ પોતાના સાથીઓ સાથે નજર આવે છે, ત્યાં હબસી સરદારનું શાહજાદા જહીરને લઇને આવવું, હબસી સરદાર સર્વ વાત જાહેર કરે છે બાદ દીલદારખા જહીરને મદદ કરવા પ્રતિજ્ઞા લે છે, બાદ શરાબ આજીનો દાર.

પ્રવેશ ૪ થે—જરીફ મીરજાનું મકાન, જરીફ મીરજાની લડકી ગાલત જમાની અહેબાર મીનજ પર આશક હોઇ પોતાનો વિચાર તેને શી રીતે જાહેર કરવો તે વિચારમાં બાદ ખત લખી મળજી પાસે મોકલવો, જરીફ મીરજાની બીજી લડકી ઇબ્ત જમાની જગ્યા પર મીરજા પર આશક હોઇ પોતાનો વિચાર તેને શી રીતે પુગાડવો તે વિચારમાં બાદ ખત લખી છળજી પાસે મોકલવું.

પ્રવેશ ૫ મો—સંગીન જલખાનામાં બાચાર મલકા પોતાના બાઈજહીરના વિચારમાં જલસાહનું આવવું, મલકાની જલસાહનું નશીલક, ચત્તર પર ખાળી સખત દીલ જલસાહનો છંદર બાદ કતલ

કર્યા તૈયાર, ખુદાપરસ્ત મલકાનો કુદરતી બચાવ, જેથી આતમનું
મૈત્ર્યું, જલ્લાદનું બચવું.

પ્રવેશ ૬ હો—અહેબાર તથા જબ્બાર મીરજાનું મકાન,
છજ્જન મજબુતું આવી ખત પહોંચાડવું અહેબાર તથા જબ્બાર,
જવાબ આપે છે કે આજ રાત્રે જરૂર મળશું. બાદ સર્વનું જવું.

પ્રવેશ ૭ મો—કલગાહમાં મલકા તથા મદમસ્ત બચઉનની
તકરાગ, મલકા ઉપર બાદશાહના કલ્લનો આરોપ, મલકાનો છન્કાર
બાદ સજની તૈયારી, મલકાના બચાવમાં સુરજ, ચાંદ તથા સીતા-
નનુ દેખાવું, પણ બચઉન તે નામજુર કરે છે, બા ખુદાપરસ્ત
મલકાના બચાવમાં ખુદ કર્ રના તથા પરીઓનુ હાજર થવું, છુત
પગ્ગતોનુ એહોશ થવું, ખુદાપરસ્ત મલકાનો બચાવ

ફોપ સીન

અંક ૩ નો.

પ્રવેશ ૧ હો—ખોદનાકે જગતના એક કીલ્લામાં મલકા
કેદ, હાજસી મરદાર તથા દીલદારખાનુ પોતાના સાથીઓ સાથે
આવવું, મલકાનો કેદમાંથી છુટકો.

પહેરાગીર ફીન્નાર કીલ્લામાં આગ બચઉનનું આવવું તથા
મજરાવું.

પ્રવેશ ૨ નો—જરીફ મીરજાનું મકાન, રાહત જમાની પોતાના
ખતના જવાબમાં વીચારમાં, ત્યાં મજબુતું આવવું, ખતનો હાજર
જવાબ, અહેબાર મીરજાનું આવવું. પ્રેમ વીનોદ બાદ જવું, બાદ
છજ્જત જમાનીનું પોતાના ખતના વીચારમાં પડવું છજ્જનનું
આવવું ખતનો હાજર જવાબ જબ્બાર મીરજાનું આવવું. રાહત
તથા અહેબારનું આવવું, મખરત તથા જબ્બારનું આવવું, આરે
જબ્બાની ઓળખાણ, જરીફ મીરજાનું આવવું, જબ્બાર અહે-
બારને મારે

પ્રવેશ ૩ છે—દીક્ષદારખાં ડાકુનું મકાન. મલકાની આગામી સ્વાગતા, બાદ દબસી સરદારનું જહીરને લખી આવવું, બંને લાઇ ખેનડો લામે વખને મેળાપ, બાદ સર્વ વાનને ખુલ્લસે, દીક્ષદાર માં ડાકુ ડાકાળની નોપેશો ભેડે છે, બાદ લડાઇ પર જવાનો ઠરાવ, સાથે જહીર ૧ પણ લડાઇ પર જવા વીચાર, લડાઇની તૈયારી.

પ્રવેશ ૪ છે—જરીફમીરજનું મકાન, રાત ઇજરતનું આવવું. બાદ અહેબાર જખમારનું આવવું, કાજ માટેખનું આવવું, બાદ નીકાદની કીચ શર, જરીફ તથા સમશી બેગમનું આવવું જરીફમીરજનની ત રાર બાદ નીકાદ કબુલ, સુખી છેવટ.

પ્રવેશ ૫ છે—છાવણી છુત પરસ્ત પાઝામેન્ટનો બચઉત વજરને તાજ પહેગવચા હગ, બાદ તાજ પોશીની કીચા દીક્ષદારખાં જહીર, મલકા, દબસી સરદાર તથા ડાકુ લરકરનું આવવું, બચઉત તથા પોઝુમ ફીજાર, છુતપરરતા કેન્.

પ્રવેશ ૬ છે—ધમાન તથા શગતનનું આવવું, ધમાનની છુત તથા શદતાનની દાર.

પ્રવેશ ૭ છે—બાર, રાફઝદા જહીની તાજ પોશી, તથા જહીને લાથે મ-કા તથા દીક્ષદારખાનો હસ્ત મેળાપ, દબસી સરદારનું ખુશ થવું અને ખૂશામા ઉગાર બોલવા કેન્—

મીઠ ગયા અબ છુતપરસ્તીકા જહાસે નામ દર્મે,
જેશપર આથા હુવા અબ રૌશને ધરલામ હમે.
હબસી સરદારની પ્રતિજાનું પ્રણું થયું.

સુખી છેવટ.

જનામે ખુદા

રૌશને ઇસ્લામ

નાટકના ગાયનો.

અંક ૧લો.

હમાન—

૧

હાતા જગકા વાલી સજકા તંકી પાલનહારા હે
હુખીઆ બેકસ મીસ્કી બે બસ દોનાંકો તેરા સહ રા હે
શાને મવલા તોરી ન્યારી બસબલ બાંડે મયવારી
એ કીર તારી કીશતી બારી કાતું જોવન હારા દે
આશીકે રંજદુર અમી હો દમ બરમે કાકુ અમી હો
અય મેરે અ કા તેરે કરનકા કાશી એક દશારા હે

બયડિન—

૨

ખીચકે તોગ ખીચકે તોગ કર દે તું શીજર
છુટે ન મકાર હુશમેને ખુખવાર સીનંકે હો પાર
ખુન બહાદે ધુમ મચાદે દરદર કરદે ખવાર
ઓ તોગ આબહાર પાછા હેના બેકાર
અબ હોકે હુશીઆર સરતનસે તું ઉતાર—ખીચકે ૦

મલકા—

૩

પ્રીત લગાયે કે સવર ગઈરે મોરે અરબકે મોહ મદની
નામ હે અહેમદ ખીમકા પરદા ઉસકો ઉકાદે સામને આબ
મોહની સુરત્યાપે મર ગઈરે મોરે અરબકે મોહ મદની—પ્રીત ૦
આબ પ્યારે હીલમે તું આબ હુઈકા ઝગડા સારા મીટા બા
હીલમે નજરીઆ ઉતર ગઈરે મોરે અરબકે મોહ મદની—પ્રીત ૦
હાવરે કો અપના શયદા બનાબ મનમે ઘટમે ઉસકો સમાબ
ધરકમે સમકો ખીચર ગઈરે મોરે અરબકે મોહ મદની—પ્રી ૦

જહીર—

૪

ઇલાહી ઇશક મોહ મદમે' દમ ફના હોવે
 જખાંયે કુમા હો ઝોર લખમે સુસ્તફા હોવે
 મદીને પહોંચુ' તો પુરી સુગદ હો દીલકી
 જુદા મય કુદ્દે સે હુ મુઝસે વોહ જુદા હોવે
 પ્રીઠા હો સરવરે આલમયે બી મેરી ચારખ
 હમારે દીલકા બી પુરા એહ મુઝડ આ હોવે
 તમામ ઉમ્મકો ગફલતમે' હમને ખોયા હય
 કીયા હય જુમ' બહોત દેખે કયા સજા હોવે
 તુમ્હે જો યુસુફે મીસરી બી દેખે ગશ ખાખે
 નકાબ ચહેરે એ અન્વર સે જુદા હોવે
 જખાને હાલસે અવ ડ વરે યેહી કહેતા હય
 હય ખુશ નશીબને ઇસ્લામ પે પ્રીઠા હોવે

હબશી સરદાર—

૫

ખજર ખજર ખીજવી બનકર ખુન બહાદે ફરમનકા
 સીનાસીના જલ્દી બડહકર ચાક કરદે પુર ફનકા
 સરકો ઉઠાદે હાહાહાહા ઝોર દીખાદે વાહ વા વા
 હોકર ઘાયલ તડપે બીસમીલ ખુન પીબા બદખનકા-ખજર

કેદુનશી—

૬

બાન મેરી ઉસ શંડ કવનયે કુરમા હો બાએ
 અપની બખશીશકા ઇલાહી યેહીસામાં હો બાએ
 છતેછ પહોંચુ' મદીનેમે' ઇલાહી મય બી
 ફઝલ કર ફઝલ કે પુરા મેરા અરમા હો બાએ
 પરતવા તુરે નબીકા જો પડે ઇસ દીલ પર
 જુલ્મતે દુર દો એહ માંહે દરખશાં હો બાએ
 દેખલે તુમકો તો સુસા બી ગીરે ગશ ખાકર
 કુમ્મ તકદ્દુમ નકરે હાલ પરેશાં હો બાએ
 હુસ્ને યુસુફે બી તેરા સ કા થા મહેબુબે ખુદા
 અશમે બીનાસે જો દેખે તુએ હયરા હો બાએ

જુઓ લીલાહ મહાનિમીં પુલાલી જે હજુર
તાકે કામીલ વહાં રહેકર મેરાઇમાં હો બાએ
હાવરેકા એહ ધરાહા હે લીખે નઅતે નળી
સોદા એહ પુરા હો દીવાને કાં દીવા હો બાએ—અન૦

કેદુનશી—

૭

જલવા ઉસીકા જલવા નુમાઈ ઉસીકી હે
સબકા વહી ખુદા હય ખુદાઈ ઉસીકી હય
કયું કરખયાં બુબુ રળીએ શાને કરીમ હો
સચ્ચા વહી હય એક બરાઇ ઉસીકી હે
જલવા હર એક રગમે દેખા ઉસીકા હે
રંગત હર એક ફુલને પાઈ ઉસીકી હે
શોકલકા ઉસીકા હે હર એક આંખકો
હર એક દીલમે યાદ સમાઈ ઉસીકી હે

અંક ૨ જો.

જહીર—

૮

ઇલાહી કયસી મુશીબતોમે એહતાજ વાલે ખડે હુવે હય
કદમ કદમ સે હમારે ખાતીર સીતમ કે બાલે ખડે હુવે હય
હમારે મહેમાં જો આએ બનકર તો જુદમ કરને લગેહ મીયર
સરોપે દુશ્મન ખડે હુવે હય ગલેપે ખજર ખીચે હુવે હય
હબરો માખાપોસે બાલ ખીજડે અનગન મસીનોસે હુવે દુકડે
સુહાગનોસે સુહાગ ઉઝડે મકામે તાલે પડે હુવે હય

નાચનારી—

૯

ચલચલ નદીઆં બનસી દુબત નાહી
બનસીવાલે બનસી દુપે
ગીરાંરે કાંટાં છયા માનત નાહી
જાએ ધુંવટવાલી ધુવટ ખોલો

ધુલિંટ તીરીયા છયા માનત નાહી
કમરમે પતલી સીનેસે ઘોડી
પતલ તીરીયાં છયાં માનત નાહી

—આશ્વ૦

કાકુ—

૧૦

બરબરકે સાકીમ એ લાલા કામદે બામદે
બેકાર હું સુઝકો પંચકારે કામદે બામદે

ઠઠિર

હમકો વોહ મય પીલાદે કે દુનીઆમે નામ હો
જરા હમકો છસકે ઇસ્કમે છના હરામ હો
સમજં પુરાન કોઇ ઉસે નંક નામ હો
જમઝીદકો હુવા ન મય રસર વોહ બામ રો—મરમરકે૦

રાહનજમાની—

૧૨

કોઇ બેમનપે હોવે નીસાર ખાલમાં
રાહ ચલતે જમાનેકી હાય,
લોક નયનોસે યુ' લલચાય ખાલમો—કોઇ૦
રજક સુજપે દયા હો સુજે દુભાતે હય
ચલુ'ને રાહમે તો થંડી શાંશ ખાતે હય
ચાત્રામ રેલમે બી પયરકો લડાતે હય
અગર હો ચાલપે રમાલ યુ ઉઢાતે હય
ખાસી બી ખાતે હય ગાના સુનાતે હય
હાં ઉને કોઇ સરીફ સમખય
લગે મેરે બેબનકી બી હાય ખાલમાં—કોઇ૦

ધંબરત—

૧૩

પ્યારી પ્યારી સુરત દીખાદે સુંદરીઆં
માનત નાંહી મોરા છયરયા
નયનકે તીરકારી દીક્ષપે લગે હય બારી અરકો કે પુનરે
જઠ્ઠી આવો મંચ વારી વારી
બાંકી બાંકી વહેશત હે બાંકી નજરયા માનત નાંહી

શહીદ—

૧૪

મેરે સખાબને લાખોકો કીએ દીવાને
 અબર કીસીસે મે આંખે દો ચાર કરતી હું
 નજરકે તીરસે લાખો શીકાર કરતી હું
 કબી ને સીનેકો મેરે ઉભાર હોતા હય
 તો મુજપે એક જમાના નીશાર હોતા હય
 જવાની આ તેહી હુસ્ન નેક માલ કીયા
 હબરો દીલકો યુ હો સુકા પાયસાલ કીયા

મદાકો—

૧૫

રહેમને હક નેશમે આ ગૌર જરાબેદાર હો,
 મીરકે મુસા મુજકો ચાગ્ય પંચા દીવાર હો.
 ચંદ રોજા જુદગી માં ઉત્પે એક રત્ને અક્ષત,
 કેદન નજરોમે મેરી યુલસનકા હર ચુલમાર હો.
 નજર મીલતીહી નહી મુખા તીર તો જા દીખે.
 કે મસ્તીહાત સંકળે માતના બીમાર હો
 નાકે હય દુટી હુમ નૌર નાખા તો નહીં,
 પા મલાહી દેખીએ પ્રીત નમક મેકા પાર હો.
 જુસો હો ઉસ્કી નજર વૈરાગ ઉમેંક ખોશ કયા,
 જુસકો હો ઉસકા સહાગ પ્રીત લીએ લાચાર હો

આહે તાર—

૧૬

જોવાં નજર હમને નીલાકર રહેગે,
 એહ ભરણી કલેરોપે ખાકર રહેગે
 ને આંખોમે જલવા ગહેગા તો બેશક
 યહી શમએ ઉલ્લસત જલાકર રહેગે
 અગર હમમે હમ હય તો પ્રીર દેખ લેના
 એહ વારે મોહગબત ઉઠાકર રહેગે
 લીખેગા તું અલકાબ કીબલાગ ડાખા
 તુજે આજ મજનું ઘટાકર રહેગે
 રહેગા ને સોદા યેહી સરકે વહેશન
 તો મકતલમે હમ સર કટાકર રહેગે —નજરે.

જાન્યારી—

૧૭

બરછી તેરી નીચાહકી પહેલુમે કયા લગી
 પહેલુસે દીલમેં દીલસે કલેએમાં બા લગી
 ધાયલ લી નીમબા હુવા ઓર કયા કહુ
 ઉનસે નજર મીલાતેહી તેગે કળ લગી
 ચારખ બચા તુડીકે એહ મર્જ લા દવા
 બચઠે બીઠાયે હરકરી હમકો બલા લગી
 ચાલાકો ચુસ્ત હો ગયા કયુ કર ખતાએ
 કીસકી મરી જે મરકો હસા હવા લગી
 આએ ન અપને વાદેપે વહેચત જો કયા હુવા
 જો બાત મુહમેં કરેના વોહ કંન ખુદા લગી—૫૦

મલકો—

૧૮

હુવા હય દીલ મેન મેશન સીરાંગ તુરકે બદલે
 તો જવા દે બાખોમે શમએ નુએ નલે
 જો મર જાઉં રી ગનન તો ચારખ એહ મનાઅન હો
 કદનમે ખુએ અમદ તો મેર કાફુર બદલે
 નહી હય ગર્ન દેશ શાકી તેરે કુતબાન હો જાઉ
 દીરા કયું નીમ યગનાના મએ મામુરકે ભલે
 બાહન હોગો સીજદેમેં ગમરબી હોગે સીજદેમેં
 અર્જ ખુતબાનાં મે હોગી સદાએ સુકે બદલે
 બાદે કયું અરક આખોમે તેરા જવા હય સીનેમેં
 બનાયા દીલકો કચબા તુને જબના ચુરકે બદલે
 હુર હરલામકી વહશત કહુગી હક જુબાસે મય
 ચકા દોદો દારપર ચાહે મુંજે મન્સુર કે બદલે

મલકો—

૧૯

જો હક પાસન હય ઉનકા એહ હાલ હોતા હે
 ઉન્હીકે વાસ્તે લોહીકી બલ હોતા હે
 તરખ તરખ કે જો બીસમીલ કીનારે ગોર હુએ
 ઉન્હીકે ખુનમેં ખંજરબી લાલ હોતા હય

વક્ષમેં નામકીયા જાન દીવફકે લીએ
 ઉન્હીયે બુદમ હે એહ કયા કમાલ હોતા હય
 અફકે સામને મકતલ મેં જોથે સીના સીરપર
 ગલી ઉન્હીકા છુરીએ હલાલ હોતા હય
 કીસીકી રાત કયા મતસે કમ નહી વહેશત
 કીસીકાદી નલી સુસીખતકા સાલ હોતા હે—જો હકં

શહત—

૨૦

કીસીકે વાયદેકા અબ એ તે બાર કયું કર હો
 તમામ હો ગમ સબ ઇન્તેબાર કયું કર હો
 હમારી આંખેભી પથરા ગમ ન તુમ આએ
 તુમ્હારે દીલપે મેરા ઇન્તેયાર કયું કર હો
 મચલ રહાહય જો પહેલું મે ગેહતરહ દીલતો
 કરાર તુજકો બતા બે કરાર કયું કર હો
 ત્રીખા હય ખતમેં મગર તું તો એહ બતા કાત્રીદ
 હમારા ઇશક ઉન્હે આશકાર કયું કર હો
 અદુપે દેતા વોહ જબતો જાન અય વહેશત
 વોહ ગેવક્ષ તેરા પ્રીર ગમ ગુમાર કયું કર હો

ઇંબરત—

૨૧

તેરી તીરછી નજરોકા જાહુ ચલા હે
 બુઢા જાને મુઝપે અસર કયા હુવા હે
 તસ્વરે હમે મીસ્લે લયલા હય જબકે
 તો ઉલફતમેં મજતુબી હમસે ઘટા હે
 મેરા દરદે દીલ મીઠા મીઠા હુવા હય
 શમ એ મહોબતસેલી દીલ જલ ચુકા હે
 વક્ષમે હમશે કીજે કે દીલદે તીયા હય
 એહ સર નજરે ખંજર સનમ કર દીઆ હય
 નઉ લફતકી વહેશલ જહાંમે દવા હય
 મહોબતકા મારા કોઈ કબજાઆ હે

૨૨

છનનુ-મનનુ-જરીફ-અહેબાર-જહબાર-

છનનુ મનનુ પકડો લીલાહ

તોખા તીલાહ

ખાગડ ખીલાહ

અલાહ અલાહ

મરુનુઓ બેટા ચીલા ચીલા

અબે જા તું જા કરલા ડંડા

હે સંડા

કર ઝંડા

દે ડંદા

હડી દુટી પસ્લી દુટી છોટો છોટો

અયહય અયહય ઉઝ અલાહ ઉઝ અલાહ

એહ થપર

ઝાર એહ સીલીપર

એ ઘુસા એહ જુતા આહાહાહાહાહાહા

સખ—

૨૩

યારો આઓ ખુશી મનાવો ગાઓ બજઓ મજે

ઉઠાઓ વાહવા આહાહા

મેરી એહ અર્જ આપસે હે કીજએ કબુલ

કબાલી ઇનકો એકબાર સુવામએ જરૂર

ચુપ શાદ રહે આબાદ રહે દુન્યામે હરદમ હાંયાસે

બન્ડા બન્ડીકો સુબારક હો બન્ડી બન્ડે કો

ઝાર હમે કબના એહ હરઆન સુબારક બાદ

સાલ બારમે ખુદા એકકે પીસરદે ઇન્કો

ઇન દુહલનો દુહલેકો પરવાર સુબારક હોવે

ખુશતર દીલકર મોજમે મીલકર સખ

હીલ મીલકર ગાઓ સુબારક બાદ.

